Is er nood aan psychologische screening en/of begeleiding van type 2 diabetespatiënten in de huisartsenpraktijk?

Haio: MILBOUW Soetkin , U.A.
Promotor: DE BLOCK Christophe , U.A.
Praktijkopleider: Eerdekens Sonja

Context: Type 2 diabetes mellitus (T2D) is een ernstige medische aandoening met een grote impact op het leven van de patiënt. Met zijn toenemende prevalentie wereldwijd, neemt het belang van een adequate behandeling alsook therapietrouw toe. Steeds meer aandacht gaat daarbij uit naar de invloed van psychische factoren.

Onderzoeksvraag: Het doel van dit onderzoek was om na te gaan of er nood is aan psychologische screening en/of begeleiding binnen de huidige aanpak van T2D in de eerste lijn. Dit door middel van de bevraging van zowel T2D patiënten als huisartsen.

Methode: Voor deze studie werden gegevens verzameld in een Vlaamse huisartsenpraktijk. De populatie (N=50) bestond uit T2D patiënten onder orale antidiabetica. De patiënten werden gevraagd om meerdere vragenlijsten in te vullen om hun psychisch welzijn, diabetes gerelateerde stress, levenskwaliteit, therapietrouw en levensstijl in kaart te brengen. Gegevens van Vlaamse huisartsen (N=60) werden off- en online verzameld via mailings en symposia. Door middel van een vragenlijst werd hun huidige aanpak van T2D en hun kijk op de mogelijke rol van psychisch welzijn hierin in kaart gebracht. De statische analyses werd uitgevoerd met behulp van SPSS versie 22. Ten eerste werd beschrijvende statistiek uitgevoerd om patiënten met verminderd psychisch welzijn te definiëren. Vervolgens werd correlatieonderzoek verricht om het belang van beïnvloedende factoren op psychisch welzijn te objectiveren. De analyse van de gegevens van de huisartsen was er op gericht na te gaan in hoeverre zij aandacht hebben voor psychisch welzijn.

Resultaten: In onze populatie van T2D patiënten had 28% van de patiënten verminderd psychisch welzijn, waarbij 18% van alle patiënten symptomen vertoonden die compatibel zijn met milde tot ernstige depressie. Verminderd psychisch welzijn was geassocieerd met een voorgeschiedenis van depressie en/of angststoornis en hogere diabetes gerelateerde stress. Ernstige diabetes gerelateerde stress werd vastgesteld in 12% van de patiënten en was geassocieerd met jongere leeftijd en meer recente diagnose. Verminderd psychisch welzijn was daarnaast geassocieerd met verminderde levenskwaliteit. Er werd in onze populatie geen associatie gevonden tussen verminderd psychisch welzijn en therapietrouw (medicatie) en glycemiecontrole. Vraag naar extra begeleiding door de huisarts op vlak van psychisch welzijn was aanwezig in 10% van de patiënten. In onze populatie van huisartsen werd vastgesteld dat de meerderheid van de huisartsen aandacht besteed aan psychisch welzijn in slechts minder dan de helft van de diabetesconsultaties. Meer nog, 32% van de huisartsen bevraagt dit nooit.

Conclusie: Onze studie bevestigt het belang en de hoge prevalentie van verminderd psychisch welzijn in T2D patiënten. Een discrepantie werd vastgesteld tussen enerzijds het belang dat de patiënt hecht aan psychisch welzijn en de aandacht die hier door de huisarts aan besteed wordt anderzijds. Onze studie begunstigt een meer prominente plaats voor psychologische screening en begeleiding binnen de aanpak van T2D in de eerste lijn.